

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums lietā 1611/2019/KR par Padomes atteikumu piešķirt publisku piekļuvi dokumentiem saistībā ar “Nord Stream 2” gāzes cauruļvadu

Lēmums

Lietā 1611/2019/KR - Uzsākta {0} 04/09/2019 - Lēmums par {0} 27/03/2020 - Iesaistītā iestāde Eiropas Savienības Padome (Nav konstatēta kļūda pārvaldībā) |

Izskatāmā lieta attiecās uz lūgumu piešķirt publisku piekļuvi dokumentiem saistībā ar Komisijas ieteikumu Padomei piešķirt Komisijai pilnvaras vest sarunas ar Krieviju par *Nord Stream 2* gāzes cauruļvada darbību.

Nord Stream 2 ir pretrunīgi vērtēts otrais cauruļvads, kuru šobrīd būvē, lai zem Baltijas jūras sūtlītu gāzi no Krievijas uz Vāciju. Paredzams, ka tas sāks darboties laikā līdz 2021. gadam.

Padome argumentēja, ka dokumentu atklāšana kaitētu sabiedriskajām attiecībām. Ombude veica izmeklēšanu un pārbaudīja attiecīgos dokumentus. Apzinoties nepieciešamību noteikti nodrošināt šā projekta demokrātisko un publisko kontroli, ombude atzina, ka saskaņā ar ES tiesību aktiem Padome var pieņemt lēmumu, ka lūguma iesniegšanas brīdī publiska piekļuve dokumentiem var kaitēt starptautiskajām attiecībām.

Ombude slēdza izmeklēšanu, secinot, ka Padome nav pieļāvusi administratīvu kļūmi.

Sūdzības priekšvēsture

1. Sūdzības iesniedzējs 2019. gada 10. maijā lūdza Eiropas Savienības Padomi (“Padome”) viņam dot piekļuvi Komisijas 2017. gada ieteikumam Padomes Lēmumam, ar ko pilnvaro sākt sarunas par nolīgumu starp Eiropas Savienību un Krievijas Federāciju par cauruļvada Nord Stream 2 ekspluatāciju, un minētā ieteikuma pielikumam.

2. 2019. gada 5. jūnijā Padome atteica piekļuvi pieprasītajiem dokumentiem.

3. Sūdzības iesniedzējs 2019. gada 23. jūnijā lūdza Padomi pārskatīt savu lēmumu (tā iesniedza tā saukto “apstiprinošo pieteikumu”). Padome atbildēja 2019. gada 26. jūlijā, apstiprinot savu lēmumu atteikt piekļuvi pieprasītajiem dokumentiem.

4. Neapmierināts ar Padomes lēmumu, sūdzības iesniedzējs 2019. gada 27. augustā vērsās pie ombuda.

Izmeklēšana

5. Ombuds uzsāka izmeklēšanu par to, vai Padome ir kļūdaini atteikusi piekļuvi pieprasītajiem dokumentiem.

Izmeklēšanas laikā Ombuda izmeklēšanas grupa pārbaudīja dokumentus un tikās ar Padomes pārstāvjiem, lai noskaidrotu dažus sūdzībā izvirzīto jautājumu aspektus [\[1\] \[Saite\]](#).

Ombudam iesniegtie argumenti

Sūdzības iesniedzējs:

6. Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka daži Padomes minētie izņēmumi nebūtu jāuzskata par spēkā esošiem, jo īpaši starptautisko attiecību aizsardzība un lēmumu pieņemšanas procesa aizsardzība. Tas bija tāpēc, ka ar attiecīgajiem dokumentiem saistītā informācija jau bija publiski pieejama, piemēram, ar Komisijas paziņojumu preseī. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ir maz ticams, ka pieprasītajos dokumentos ir ietverta informācija par ES sarunu mērķiem, kas būtiski atšķiras no informācijas, kas jau ir publiski pieejama.

7. Sūdzības iesniedzējs arī apgalvoja, ka Padome nepareizi atsaukusies uz izņēmumu, kas saistīts ar tiesvedības aizsardzību, jo īpaši tāpēc, ka brīdī, kad tika iesniegts pieprasījums par publisku piekļuvi, tiesvedība nenotika.

8. Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka, pat ja būtu piemērojami izņēmumi, uz kuriem atsaucās Padome, dokumentu publiskošanā pastāv sevišķas sabiedrības intereses, proti, sabiedrības intereses palielināt pārredzamību ES iestāžu darbībā.

Padome:

9. Padome noraidīja lūgumu par publisku piekļuvi, jo uzskatīja, ka dokumenta publiskošana kaitētu starptautiskajām attiecībām, tās lēmumu pieņemšanas procesam un notiekošajai tiesvedībai [\[2\]](#).

10. Attiecībā uz starptautisko attiecību aizsardzību Padome norādīja, ka pieprasītajos

dokumentos ir atspoguļotas “orientācijas” un “direktīvas” sarunās ar Krieviju par gāzes cauruļvadu. Padome uzskatīja, ka šo dokumentu publiskošana atklātu ES stratēģiskos mērķus sarunās un, iespējams, kaitētu savstarpējas uzticēšanās gaisotnei.

11. Attiecībā uz sabiedrības interesēm saistībā ar lēmumu pieņemšanas procesa aizsardzību Padome uzsvēra, ka pārbaudāmie dokumenti attiecas uz pilnvarojumu, kas vēl nav pieņemts. Tāpēc šo dokumentu publiskošana varētu kaitēt ES nostājai sarunās ar Krieviju par energoapgādes jomu. Turklāt Padome norādīja, ka lēmumu pieņemšanas procesam tiek pievērsta intensīva ārējā un plašsaziņas līdzekļu uzmanība. Tāpēc dokumentu, kuros ir sarunu nostājas, publiskošana varētu radīt nepamatotu ārēju spiedienu.

12. Attiecībā uz notiekošo tiesvedību aizsardzību Padome savā lēmumā informēja sūdzības iesniedzēju, ka konsorcijs Nord Stream 2 ir sācis strīdu izšķiršanas procedūru, kurā saskaņā ar Enerģētikas hartas nolīgumu tā apstrīd ES noteikumus par gāzes savienojumu. Gadījumā, ja nevar panākt mierizlīgumu šajā sistēmā, varētu izmantot tiesas procesu vai starptautisku šķīrējtiesu.

13. Padome paskaidroja ombudam, ka daži no tās lēmumā minētajiem riskiem tagad faktiski ir materializējušies. Piemēram, konsorcijs Nord Stream 2 uzsāka šķīrējtiesas procesu pret ES [3]. Turklāt konsorcijs Nord Stream 2 cēla prasību pret Padomi Vispārējā tiesā, lūdzot atcelt Gāzes direktīvu [4] [\[Saite\]](#).

14. Attiecībā uz Eiropas Komisijas 2017. gada 9. jūnija paziņojumu presei, kurā minēts pilnvarojuma pieprasījums [5] [\[Saite\]](#), tas tika raksturots kā vispārīgs. Tas, ka šis paziņojums tika izdots, nevarēja pamatot (daļēju) dokumentu publiskošanu.

Ombuda novērtējums

15. Ombuds rūpīgi izvērtēja Padomes argumentus par publiskas piekļuves pieprasījuma noraidīšanu. Viņas izmeklēšanas grupa pārbaudīja attiecīgos dokumentus un tikās ar Padomes pārstāvjiem.

16. Padome ir atsaukusies uz trim izņēmumiem, lai pamatotu piekļuves atteikumu: starptautisko attiecību aizsardzība; tiesvedības aizsardzību; un tās lēmumu pieņemšanas procesu aizsardzība

17. Daži izņēmumi no tiesībām uz publisku piekļuvi dokumentam liek iestādei izvērtēt, vai piekļuve dokumentam ir sevišķas sabiedrības intereses. Konkrēti, ja atsaucas uz kādu no Regulas 4. panta 2. vai 3. punktā minētajiem izņēmumiem, iestādei ir jāizvērtē, vai pastāv sevišķas sabiedrības intereses piekļuves piešķiršanā, lai gan ir piemērojams izņēmums. Tomēr, ja ir piemērojams kāds no regulas 4. panta 1. punktā minētajiem izņēmumiem, piemēram, nepieciešamība aizsargāt starptautiskās attiecības, ar šiem izņēmumiem aizsargātās intereses nevar ignorēt.

18. Ombuda novērtējumā par to, vai dokumenta publiskošana kaitētu starptautiskajām attiecībām [6] [Saite], ir jānosaka, vai bija “saprātīgi paredzams”, ka informācija, ja tā tiktu izpausta pieprasījuma iesniegšanas brīdī, kaitētu attiecībām ar trešām valstīm.

19. **Padomes pārstāvju un ombuda izmeklēšanas grupas** sanāksmē Padome sniedza papildu informāciju par starptautisko kontekstu, kādā dokumenti tika sagatavoti. Šī informācija ļāva ombuda izmeklēšanas grupai, kurai bija iespēja rūpīgi izlasīt pieprasītos dokumentus, novērtēt dokumentu satura sensitivitāti. Konkrētāk, ņemot vērā šos paskaidrojumus un rūpīgu dokumentu satura pārbaudi, ombuds ir secinājis, ka vismaz pamatoti bija paredzams, ka dokumentu publiskošana kaitētu starptautiskajām attiecībām.

20. Lai nonāktu pie šāda secinājuma un šajā lēmumā nav jāatsaucas uz dokumenta saturu vai Padomes sniegto detalizēto kontekstuālo informāciju, ombuds norāda, ka sarunas attiecas uz svarīgām stratēģiskām interesēm, proti, energoapgādi un drošību. ES, tās dalībvalstīm un tās pilsoņiem ir ļoti svarīgi, lai šajās sarunās iestādes netiktu nekādā veidā apdraudētas, publicējot slepenus dokumentus kritiskā brīdī. Ombuds šo situāciju kontrastē ar sarunām, kuru mērķis ir noslēgt vispārējus tirdzniecības nolīgumus, kuros ir piemērota augsta pārredzamības pakāpe [7] [Saite].

21. Tā kā izņēmums attiecībā uz starptautisko attiecību aizsardzību tika likumīgi izmantots, ombuds šajā lēmumā nav pārskatījis pārējo divu izņēmumu piemērošanu.

22. Attiecībā uz to, ka Komisija nāca klajā ar paziņojumu presei par ieteikuma nosūtīšanu Padomei, ombuds norāda, ka paziņojums presei bija vispārīgs. Pēc pieprasīto dokumentu izskatīšanas ombuds norāda, ka to saturs ir daudz detalizētāks nekā Komisijas paziņojums presei. Ombuds arī norāda, ka, lai gan paziņojumā presei ir ietverta noteikta būtiska informācija, paziņojumā presei nav burtiski izvilkumu no pieprasītā dokumenta. Drīzāk paziņojums presei ir vispārējs kopsavilkums par daļu no pieprasītajos dokumentos ietvertās informācijas. Tādējādi paziņojuma presei publicēšana nenozīmē, ka daļēju piekļuvi var piešķirt, vienkārši publicējot atsevišķus pieprasīto dokumentu izvilkumus.

23. Ombuds atzīst, ka pārredzamība tiek panākta, ne tikai publiski piekļūstot dokumentiem, bet arī proaktīvi publicējot informāciju, piemēram, ar paziņojumiem presei. Tāpēc Komisijas paziņojuma presei publicēšana palīdzēja nodrošināt zināmu pārredzamību attiecībā uz notiekošajām sarunām ar Krieviju par cauruļvadu.

24. Tomēr ombuds atzīst, ka Nord Stream 2 projekts ir izrādījies ļoti pretrunīgs un ka projekta pienācīga demokrātiska un publiska kontrole ir ļoti svarīga.

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu secinājumu:

Padome šajā lietā nav pieļāvusi administratīvas kļūmes.

Sūdzības iesniedzējs un Padome tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly

Eiropas Ombuds

Strasbūrā, 27.3.2020.

[1] [Saite]<https://www.ombudsman.europa.eu/en/report/en/126137> [Saite]

[2] [Saite] Regula 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem, pieejama tīmekļa vietnē:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Saite].

[3] [Saite] Saskaņā ar Enerģētikas hartas nolīgumu (ECT) pret grozīto ES Gāzes direktīvu (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/692 (2019. gada 17. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu (Dokuments attiecas uz EEZ) un ES darbības saistībā ar minēto direktīvu.

[4] [Saite] Padome sniedza ombudam sīkāku informāciju par šo jautājumu, kas ir konfidenciāls.

[5] [Saite] “ *Komisija lūdz dalībvalstīm piešķirt pilnvaras risināt sarunas ar Krieviju par nolīgumu par Nord Stream 2* ”, sk.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_17_1571 [Saite].

[6] [Saite] Regulas 1049/2001 4. panta 1. punkts.

[7] [Saite] Sk., piemēram, Ombuda lēmumu slēgt pašiniciatīvas izmeklēšanu par Eiropas Komisijas centieniem padarīt sarunas par transatlantisko tirdzniecības un ieguldījumu partnerību (TTIP) pārredzamas un publiski pieejamas:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/58668>